

Kázeň z ev. Služieb Božích, 11. 9. 2022, 18.00 h, Bratislava (NK)
13. nedeľa po Svätej Trojici, ES: 480, 311, 638, A 62, Ž 34, 2–9

Matúš 6, 13b: (Otče náš) „**Ale zbav nás zlého!**“

Milí bratia a milé sestry!

Táto **prosba sa môže javiť ako nelogická. Ved' z Biblie vieme, že na Veľkú noc Pán Ježiš porazil hriech, diabla a smrť, zvíťazil nad silami zla. Nie je teda už zbytočné modliť sa: „Zbav nás zlého!“?** Nepopiera to správu o Ježišovom víťazstve? – Rozhodne nie!

Je potrebné uvážiť, že žijeme v období medzi 1. a 2. Kristovým príchodom. **Ježiš prišiel, aby maril skutky diablove** (1. Jánov, 3, 8b), aby **postavil zlu hranice** (Marek 5, 8.12n) Svojou nevinnou smrťou na Golgote a slávnym vzkriesením zobral zlu šancu na konečné víťazstvo. **Zlý (diabol) na Krista už nestačí. Na nás – ak sme bez Krista – však stačí.**

Diabol je totiž oveľa prefíkanejší a mocnejší ako sme my. Môže nám – podobne ako hackeri vírusmi v počítači – nabúrať naše myslenie, nastaviť nám svoj „program“, svoj spôsob myslenia. Pri kom sa mu to podarí, takí ľudia odmietajú argumenty. Pán Ježiš povedal: „*Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech; vy však hovoríte: Vidíme. A tak váš hriech zostáva*“ (Ján 9, 41). **Zlo začína často veľmi nenápadne. Nikto**, ani Hitler či Stalin, **sa nenarodil ako zločinec.** Nimi sa ľudia až stávajú, keď im stvrdnú srdcia. **Nie je zbytočné ani márne prosiť: Otče náš, „zbav nás zlého!“**

V predchádzajúcej prosbe: „I nevod' nás do pokušenia“, sa modlíme: Nebeský Otče, chráň nás, aby sme my neurobili niečo zlého. **Chráň nás pred nás samými, pred našou**

schopnosťou ubližovať, spôsobovať bolesť, podvádzať, pred našou ľahostajnosťou k nepravosti.

V prosbe: „Zbav nás zlého!“ sa modlíme, **aby niekto iný alebo niečo iné neublížilo nám.** Martin Luther v súvisie s tým spomína náhlu – nepredvídanú smrť, hrozby vojny a prírodných pohrôm, našu ľudskú ľahostajnosť a pomstyctivosť, tiež sužujúcu ustarostenosť a našu zábudlivosť, keď ide o iných.

„**Zbav nás zlého!**“ znamená jednak: **Zbav nás zlých vecí – neosobného zla**, ale aj: **Chráň nás, zbav nás toho Zlého – zosobneného zla (diabla).** Pôvodný novozmluvný grécky výraz *ἀπὸ τοῦ πονηροῦ* pripúšťa obe možnosti výkladu.

V Evanjeliu podľa Matúša, kde sa v 6. kapitole Modlitba Pánova nachádza, sa s diablom ako so zosobneným zlom počíta, ale len ako s okrajovou postavou. Napr. v podobenstve o kúkoli medzi pšenicom (Mt 13, 24nn) zaseje človek na pole dobré semeno, ale nepriateľ zlé. Pole však nie je jeho, preto to robí v noci. Jeho sejba síce vzíde, ale napokon z nej nič nemá. Anjeli roztriedia pšenicu od kúkoľa a kúkoľ zviažu do viazaníc na spálenie. Tam diablova rola končí. **Nebezpečenstvo skutočného zla sa skrýva inde: totiž tam, kde sa dobrí sluhovia ponúknu svojmu dobrému hospodárovi, že povyrhávajú kúkoľ spomedzi pšenice.** Hospodár im to zavčas zarazí, aby pri vyrhávaní kúkoľa spolu s ním nevytrhali aj pšenicu – neurobili viac zla ako úžitku. Diabol je tu iba okrajová postavu. **Najväčšie zlo páchajú ľudia, spravidla**

v mene dobra naplno presvedčení o svojich najlepších úmysloch.

Berúc to na zreteľ, sa v prosbe: „**Zbav nás zlého!**“ modlíme: **Otče, chráň nás pred zlými ľuďmi, najmä pred takými, ktorí neúprosne páchajú zlo v mene dobra.** Spomeňme si, ako dvaja z kruhu troch najbližších Ježišových učeníkov: Jakub a Ján, chceli zoslať oheň na samaritánsku dedinu, ktorej obyvatelia odmietli prijať Ježiša. Pán Jakuba a Jána ostro pokarhal: „*Neviete, čieho ste ducha!*“ (Lukáš 9, 52 – 56) **Prosme teda: Otče chráň nás, aby sme takými nezmieriteľne spravodlivými neboli my sami.**

Tiež, **aby sme neboli príliš dôverčiví a naivní.** Ved' **aj naivní ľudia môžu** nielen sami naraziť, ale i **podporovať zlo.** Väčšina Nemcov dlho naivne podporovala Hitlera. U nás temer všetci chodili ku komunistickým voľbám. Kto je lenivý skúmať, pýtať sa, ide bez premýšľania s davom, môže poľahky podporovať zlo. Napomáhať dostať sa k moci bezcharakterným ľuďom. Kde sa takí chopia moci, môžeme očakávať omnoho väčšie hrôzy, ako si dokážeme predstaviť. Plynové komory koncentrákov neboli postavené podľa diablových výkresov...

Podstatné v prosbe: „**Zbav nás zlého!**“ je jej formulovanie **v množnom čísle.** To prezrádza, že **nemáme byť zaujatí iba zlom, ktoré sa dotýka nás.** Keď sa modlíme: „**Zbav nás**“, vedie nás to **k spolupatričnosti s druhými.** Nemôže nám byť jedno, ak niekto prehráva v zápase so zlom, ak ubližuje sebe či druhým. **Nemôžeme byť ľahostajní, že niekoho sa týka**

chudoba, nespravodlivosť, depresia, násilie, rozvod, ťažká choroba. Nemôžeme sa dobre modliť: „Zbav nás zlého!, a ani sa len nepokúsiť proti tomu niečo urobiť.

„**Zbav nás zlého!**“ – to je aj priznanie: **zlo sa týka aj mňa.** Ja aj ty sme článkami v reťazci ubližovania. **Zlo si posielame:** Niekto mi ublíži a ja sa vyvrším – ublížim komusi ďalšiemu.

Zlo je nebezpečné. Môže nás strhnúť ku dnu ako divoký prúd rozvodnenej rieky. **Je chybou podceňovať náročné situácie a preceňovať seba.** Mnoho manželstiev sa rozpadlo. I kvôli preceneniu seba či podceneniu náročnosti situácie, v ktorej dáme miesto zlému (por. Efezským 4,26 – 27).

„**Zbav nás zlého!**“ – to je aj modlitba: **Otče, nechcem sa zmieriť s prítomnosťou zla,** s tým, že niekomu je zle, nechcem zlo zľahčovať, podceňovať, ospravedlňovať.

Bože, chráň nás, aby sme nepodľahli jeho zvodnosti.

Prosíme o pevnejšiu vieru, keď nám je ťažko zo sveta, v ktorom žijeme.

Keď nás Pán Ježiš učí modliť sa „Zbav nás zlého!“, chce, aby sme vedeli, že pred osobným i neosobným zlom sme nebeským Otcem chránení. Pravda, nie automaticky. Treba dodržiavať **Jeho pokyny – tie „bezpečnostné pravidlá“ chrániace život náš i našich blízkych. Vážme si Božie slovo. Je skvelou pomocou pri rozoznávaní dobra od zla.** Ukazuje nám, čo nám v súžití s druhými škodí a čo je podstatné. Pán Boh nám svojím slovom odhaľuje zlo a ponúka pomoc proti zlu i

Zlému – aby sme včas rozpoznali nebezpečenstvo a vyhli sa mu. Práve z Božieho slova sa učíme modliť sa: (Otče náš) „**Ale zbav nás zlého!**“ Amen. Použitím viacerých prameňov: **Martin Šfranko**, ev. a. v. farár